NN 101/2018 (16.11.2018.), Pravilnik o veterinarskim pregledima određenih živih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1978

Na temelju članka 5. i članka 65. stavka 4. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 82/13 i 148/13) ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O VETERINARSKIM PREGLEDIMA ODREĐENIH ŽIVIH ŽIVOTINJA I PROIZVODA U PROMETU S DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuju veterinarski pregledi živih životinja (u daljem tekstu: životinje) i proizvoda životinjskog podrijetla (u daljnjem tekstu: proizvodi) na koje se odnose propisi iz Dodatka A ovoga Pravilnika ili životinja i proizvoda iz Dodatka B ovoga Pravilnika namijenjenih prometu na području Europske unije (u daljnjem tekstu: EU), koji se više ne obavljaju na granicama Republike Hrvatske, ne dovodeći u pitanje članak 7. ovoga Pravilnika.

(2) Ovim Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije: Direktiva Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta (SL L 224, 18. 8. 1990.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/1012 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja (»Uredba o uzgoju životinja«), (SL L 171, 29. 6. 2016.).

(3) Ovaj Pravilnik ne dovodi u pitanje provođenje pregleda određenih drugim propisima, koje na nediskriminirajući način provode tijela nadležna za njihovu primjenu.

(4) Odredbe ovoga Pravilnika ne odnose se na veterinarske preglede kod nekomercijalnog kretanja kućnih ljubimaca koje prati njihov vlasnik ili druga odgovorna osoba ovlaštena od vlasnika, s državama članicama EU.

Članak 2.

Za potrebe ovoga Pravilnika, osim pojmova određenih Zakonom, koriste se i pojmovi koji imaju sljedeće značenje:

1. *gospodarstvo* je poljoprivredni objekt ili objekt trgovca, kako je određeno važećim propisima, u kojem se životinje iz Dodatka A i B ovoga Pravilnika, osim kopitara, drže ili redovito čuvaju te gospodarstvo kako je određeno člankom 2. točkom (a) Pravilnika o uvjetima zdravlja životinja prilikom premještanja i uvoza kopitara iz trećih zemalja (»Narodne novine«, broj 78/12);

2. *centar ili organizacija* je svaki subjekt u poslovanju koji proizvodi, skladišti, prerađuje, ili rukuje s proizvodima navedenim u članku 1. ovoga Pravilnika;

3. *nadležno tijelo* je Ministarstvo poljoprivrede;

4. *službeni veterinar* je veterinar kojeg imenuje ministar u skladu s odredbama Zakona;

POGLAVLJE I
PREGLEDI U MJESTU PODRIJETLA

Članak 3.

(1) Životinje i proizvodi iz članka 1. ovoga Pravilnika koji se stavljaju u promet moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

(a) životinje i proizvodi na koje se odnose propisi iz Dodatka A ovoga Pravilnika moraju ispunjavati uvjete odgovarajućeg propisa iz navedenog Dodatka, a životinje i proizvodi na koje se odnose propisi iz Dodatka B ovoga Pravilnika moraju ispunjavati zahtjeve zdravlja životinja koje propisuje država članica odredišta;

(b) moraju dolaziti iz gospodarstava, centara ili organizacija na kojima se obavljaju službeni veterinarski pregledi u skladu sa stavkom 3. ovoga članka;

(c) moraju biti označeni u skladu sa zahtjevima EU i registrirani tako da je omogućena sljedivost na način da je moguće pronaći izvorno ili provozno gospodarstvo odnosno centar ili organizaciju;

(d) mora ih tijekom prijevoza pratiti propisani certifikat o zdravlju i/ili bilo koji drugi dokument iz propisa u Dodatku A ovoga Pravilnika, a ostale životinje i proizvode dokument koji je određen pravilima odredišne države članice EU. Takve certifikate ili dokumente mora izdati službeni veterinar odgovoran za gospodarstvo, centar ili organizaciju,, te moraju pratiti životinje i proizvode do njihovog mjesta odredišta;

(e) prijemljive životinje ili njihovi proizvodi ne smiju biti podrijetlom:

1. iz gospodarstava, centara ili organizacija, područja ili regija, za koje važe ograničenja:

– određena u skladu s propisima EU gdje je primjenjivo,

– zbog sumnje, izbijanja ili prisutnosti bolesti životinja iz Dodatka C ovoga Pravilnika, ili

– zbog provođenja zaštitnih mjera;

2. iz gospodarstava, centara ili organizacija, područja ili regija, gdje su radi sumnje, izbijanja ili prisutnosti bolesti životinja koje nisu navedene u Dodatku C ovoga Pravilnika, uvedena službena ograničenja ili zaštitne mjere;

3. iz gospodarstava koja nemaju jamstva vezana uz bolesti osim onih navedenih u Dodatku C ovoga Pravilnika, a namijenjeni su za gospodarstva, centre ili organizacije koje se nalaze u državama koje su dobile jamstva na temelju članka 9. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16) ili drugih istovjetnih pravila EU ili u državama koje su zakonodavstvom EU potvrđene kao slobodne od bolesti, na cijelom ili dijelu svoga područja;

4. iz gospodarstva, centra ili organizacije i iz dijela područja koje nema utvrđena dodatna jamstva, a namijenjeni su za državu članicu ili njen dio koji je imao pogodnosti/povlastice dodatnih jamstava na temelju članka 9. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16) ili drugih istovjetnih pravila EU.

Nadležno tijelo države podrijetla osigurava, prije izdavanja certifikata ili pratećeg dokumenta, da gospodarstva, centri ili organizacije ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovoj točki;

(f) kada prijevoz uključuje više odredišnih mjesta, životinje i proizvodi moraju biti razdijeljeni u toliko pošiljka koliko je odredišnih mjesta. Svaku pošiljku moraju pratiti dokumenti iz točke (d) ovoga stavka;

(g) kada su životinje i proizvodi na koje se odnose propisi iz Dodatka A ovoga Pravilnika namijenjeni za izvoz u treće zemlje preko područja Republike Hrvatske, prijevoz (osim u slučajevima hitne potrebe odobrene od strane nadležnog tijela kako bi se osigurala dobrobit životinja) mora ostati pod carinskim nadzorom do točke izlaza s područja EU u skladu s detaljnim programima Europske komisije.

Provoz životinja i proizvoda koji nisu u skladu s pravilima EU ili životinja i proizvoda na koje se odnose propisi iz Dodatka B ovoga Pravilnika preko druge države članice, dozvoljen je jedino ukoliko ga izričito odobri nadležno tijelo države članice provoza.

Provoz životinja i proizvoda, koji nisu u skladu s propisima iz Dodataka A ovoga Pravilnika, ili životinja i proizvoda na koje se odnose propisi iz Dodatka B ovoga Pravilnika, preko područja Republike Hrvatske, može se dozvoliti uz suglasnost nadležnog tijela. Suglasnost nadležnog tijela zahtijeva osoba koja je odgovorna za pošiljku. Službeni veterinar mora prije otpreme takve pošiljke iz Republike Hrvatske provjeriti da li je za pošiljku dobivena suglasnost.

(2) Zabranjuje se otprema na područje druge države članice:

– životinja, i proizvoda, iz članka 1. ovoga Pravilnika koje su namijenjene klanju u sklopu nacionalnog programa iskorjenjivanja bolesti koje nisu navedene u Dodatku C ovoga Pravilnika;

– životinja i proizvoda na koje se odnose propisi iz Dodatka A ovoga Pravilnika ili životinja i proizvoda na koje se odnose propisi iz Dodatka B ovoga Pravilnika ukoliko je promet njima zabranjen na području Republike Hrvatske radi zaštite zdravlja ljudi i životinja.

(3) Nadležno tijelo provodi preglede gospodarstava, odobrenih sajmova i sabirnih centara ili organizacija kako bi se utvrdilo da životinje i proizvodi namijenjeni prometu udovoljavaju zahtjevima EU, a osobito ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. točaka (c) i (d) ovoga članka s obzirom na označavanje. Ukoliko postoji sumnja da zahtjevi EU nisu ispunjeni, nadležno tijelo provodi potrebne preglede, a ukoliko se sumnja potvrdi poduzima odgovarajuće mjere koje mogu obuhvaćati izolaciju dotičnog gospodarstva, centra ili organizacije.

Članak 4.

(1) Nadležno tijelo prilikom otpreme životinja i proizvoda u drugu državu članicu poduzima sve potrebne mjere kako bi osiguralo da:

(a) se osobe koje drže životinje i proizvode navedene u članku 1. ovoga Pravilnika pridržavaju nacionalnih zdravstvenih zahtjeva ili zahtjeva Unije u svim fazama proizvodnje i stavljanja na tržište;

(b) su životinje i proizvodi na koje se odnose propisi u Dodatku A ovoga Pravilnika pregledani barem jednako kao da se stavljaju na tržište Republike Hrvatske, osim ako nije drugačije određeno EU propisima;

(c) se životinje prevoze u odgovarajućim prijevoznim sredstvima koja zadovoljavaju pravila higijene.

(2) Nadležno tijelo o izdanom certifikatu ili dokumentu koji prati životinje ili proizvode, istog dana kad je dokument izdan prosljeđuje podatke putem računalnog sustava TRACES nadležnom tijelu države članice kojoj je pošiljka namijenjena, i nadležnom tijelu mjesta odredišta.

(3) Nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako bi se kaznilo svako kršenje veterinarskih propisa od strane fizičkih ili pravnih osoba, osobito ako certifikati, dokumenti ili identifikacijske oznake ne odgovaraju statusu životinja ili gospodarstva njihova podrijetla ili stvarnim karakteristikama proizvoda.

POGLAVLJE II
PREGLEDI NA MJESTU ODREDIŠTA

Članak 5.

(1) Na mjestu odredišta provode se sljedeće inspekcijske mjere:

(a) službeni veterinar na mjestu krajnjeg odredišta životinja i proizvoda pri veterinarskom pregledu pristiglih pošiljaka utvrđuje udovoljavaju li pošiljke iz drugih država članica uvjetima iz članka 3. ovoga Pravilnika, te uzima službene uzorke. Ukoliko nadležno tijelo dobije podatke na osnovu kojih se može posumnjati u postupanje protivno odredbama propisa, pregledi pošiljaka životinja i proizvoda mogu se obaviti i tijekom prijevoza uključujući pregled prijevoznog sredstva i propisanih veterinarskih uvjeta vezano za prijevoz.

(b) Po prispijeću pošiljke živih životinja iz drugih država članica koje su namijenjene:

– otpremi na sajam ili u sabirni centar u Republici Hrvatskoj, utvrdit će se odgovornost odgovorne osobe sajma ili sabirnog centra ukoliko prihvati životinje koje nisu udovoljile zahtjeve iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Nadležno tijelo će provjeriti, nediskriminirajućim pregledom certifikata ili dokumenata koji prate životinje, udovoljava li životinja navedenim zahtjevima.

– za klaonicu, službeni veterinar nadležan za klaonicu provjerava da li pošiljku prate svi propisani dokumenti te naređuje klanje onih životinja koje ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika. Subjekt u poslovanju odgovoran je za nesukladnost s odredbama propisa o klanju životinja koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 1. točaka (c) i (d) ovoga Pravilnika;

– za registriranog trgovca koji dijeli pošiljke ili za bilo koji objekt bez stalnog veterinarskog nadzora, trgovac ili objekt smatra se primateljem životinja i primjenjuju se uvjeti iz stavka 2. ovoga članka;

– za gospodarstva, centre ili organizacije i u slučaju kada je pošiljka djelomično istovarena tijekom prijevoza, svaka životinja ili grupa životinja mora biti praćena izvornikom veterinarskog certifikata ili pratećim dokumentom u skladu s člankom 3. ovoga Pravilnika do krajnjeg primatelja.

Primatelji iz alineje tri i četiri ove točke moraju, prije nego što se pošiljka podijeli ili naknadno stavi u promet, provjeriti identifikacijske oznake, certifikate ili dokumente navedene u članku 3. stavku 1. točkama (c) i (d) ovoga Pravilnika, obavijestiti nadležno tijelo o svakoj nepravilnosti ili odstupanju, te u tim slučajevima izolirati navedene životinje do odluke nadležnog tijela o pošiljci. Jamstva koja moraju dostaviti navedeni primatelji utvrđuju se u dogovoru s nadležnim tijelom prilikom registracije iz članka 12. ovoga Pravilnika, a nadležno tijelo ih provjerava provođenjem nasumičnih kontrola.

Ova točka primjenjuje se *mutatis mutandis* na primatelje proizvoda navedenih u članku 1. ovoga Pravilnika.

(2) Primatelji, navedeni u certifikatu ili dokumentu iz članka 3. stavka 1. točke (d) ovoga Pravilnika moraju:

(a) na zahtjev nadležnog tijela mjesta odredišta i, ako je potrebno, za provedbu kontrola iz stavka 1. ovoga članka, najaviti službenom veterinaru predviđeni datum dolaska životinja odnosno proizvoda iz druge države članice, i vrstu pošiljke. Vremenski rok za najavu pošiljke je jedan radni dan prije predviđenog dolaska, osim u izuzetnim slučajevima kada se može tražiti obavijest dva dana ranije. Najava se ne odnosi na registrirane kopitare koje prati identifikacijski dokument u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/262 od 17. veljače 2015. o utvrđivanju pravila u skladu s direktivama Vijeća 90/427/EEZ i 2009/156/EZ s obzirom na metode za identifikaciju kopitara (Uredba o putovnici za kopitare);

(b) čuvati certifikate ili dokumente iz članka 3. ovoga Pravilnika tri godine te ih na zahtjev nadležnog tijela predočiti.

Članak 6.

(1) Kada pravila Europske zajednice ili, u područjima koja još nisu usklađena, odredbe propisa Republike Hrvatske, koje su u skladu s općim odredbama Ugovora (eng. *Treaty)* zahtijevaju da se žive životinje stave u karantenu, karantena će se održati na gospodarstvu odredišta.

(2) Karantenski objekt se može koristiti ukoliko je opravdano s veterinarskog stajališta. Karantenski objekt smatrat će se mjestom odredišta pošiljke. Nadležno tijelo obavijestit će Europsku komisiju o razlozima na temelju kojih se navedena mjera poduzima.

(3) Obveze vezane za karantenu i mjesto karantene bit će navedene u veterinarskim zahtjevima iz članka 14. točke 3) ovoga Pravilnika.

Članak 7.

(1) Tijekom pregleda koji se provode na mjestima gdje se životinje i proizvodi navedeni u članku 1. ovoga Pravilnika mogu unositi na područje Republike Hrvatske iz treće zemlje, preko graničnih prijelaza na kojima se nalaze odobrene granične veterinarske postaje, poduzimaju se sljedeće mjere:

(a) pregled certifikata i/ili druge dokumentacije koja prati životinje i proizvode;

(b) životinje i proizvodi podrijetlom iz EU podliježu pregledima opisanima u članku 5. ovoga Pravilnika;

(c) proizvodi podrijetlom iz trećih zemalja podliježu odredbama Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla iz trećih zemalja u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 113/13);

(d) životinje podrijetlom iz trećih zemalja podliježu odredbama Pravilnika o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 154/08, 154/09 i 28/10).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u slučaju redovnog i neposrednog prijevoza između dvije zemljopisne točke na području EU, životinje i proizvodi iz stavka 1. ovoga članka podliježu pregledima utvrđenima u članku 5. ovoga Pravilnika.

Članak 8.

(1) Ukoliko tijekom pregleda koji se obavlja na mjestu odredišta pošiljke ili tijekom prijevoza nadležno tijelo utvrdi:

(a) prisutnost uzročnika bolesti navedene u Pravilniku o načinu praćenja, prijavi i izvješćivanju o pojavi bolesti životinja (»Narodne novine«, broj 135/2014), zoonoze ili bolesti, ili bilo kojeg uzroka koji bi mogao predstavljati opasnost za životinje ili ljude, ili ukoliko proizvodi dolaze iz područja zahvaćenog epizootskom bolesti, narediti će da se životinja ili pošiljka životinja stavi u karantenu u najbliži karantenski objekt ili da se pošalje na klanje i/ili neškodljivo uništavanje. Troškove vezane uz provođenje navedene mjere snosi pošiljatelj, njegov predstavnik ili osoba odgovorna za pošiljku. Nadležno tijelo će o nalazima, donesenim odlukama i razlozima za te odluke odmah pisanim putem obavijestiti nadležna tijela drugih država članica i Europsku komisiju. Mogu se primijeniti i zaštitne mjere utvrđene u članku 10. ovoga Pravilnika;

(b) da, bez obzira na točku (a) ovoga članka, životinje i proizvodi ne udovoljavaju uvjetima utvrđenim propisima EU ili, Republika Hrvatska dobije jamstva na temelju članka 9. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16) ili odgovarajućih propisa EU, odnosno nacionalnih veterinarskih propisa, nadležno tijelo će, pod uvjetom da to dopuštaju zdravstveni ili veterinarski uvjeti, dati pošiljatelju ili njegovom predstavniku mogućnost:

– stavljanje životinja i proizvoda pod nadzor dok se ne potvrdi usklađenost s propisima u slučaju prisutnosti rezidua i, primjena mjera utvrđenih zakonodavstvom EU u slučaju nesukladnosti s propisima,

– klanje životinja ili uništavanje proizvoda,

– vraćanje životinje ili pošiljke, uz odobrenje nadležnog tijela države članice otpreme i prethodne obavijesti državama članicama kroz koje se pošiljka provozi. Ukoliko se utvrdi da certifikat ili dokumenti sadrže nepravilnosti, vlasnik ili njegov predstavnik moraju dobiti poček prije provođenja mjere iz ove alineje.

Članak 9.

(1) U slučajevima utvrđenim u članku 8. ovoga Pravilnika, nadležno tijelo će bez odgađanja obavijestiti nadležna tijela država članica otpreme. Ukoliko nadležno tijelo smatra da su mjere koje provodi država članica otpreme neprimjerene, može zajedno s nadležnim tijelom te države članice odlučiti o načinu i sredstvima za rješavanje problema i ukoliko je primjereno obaviti inspekciju na licu mjesta. Ukoliko se pregledima iz članka 8. ovoga Pravilnika ponovno utvrde nesukladnosti, nadležno tijelo obavijestit će o tome Europsku komisiju i nadležna tijela drugih država članica. Nadležno tijelo može intenzivirati kontrole životinja koje dolaze iz istog gospodarstva, centra, organizacije, odobrene tržnice ili sabirnog centra ili regije.